

PERGALĖ

Lietuvos KP(b) ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

ZARASAI
1950 m.
rugpjūčio mėn.
11
PENKTADIENIS
Nr.94(500)

Kaina 20 kap.

Tarybinę spaudą—
i mases

Masiškais tiražais išeinančiai tarybinė spauda yra didelė jėga kovoje dėl partijos ir vyriausybės išskirtų uždavinijų įvykdymo. Per spaudą partija palauko glaudžiausius ryšius su tūkstančiais darbininkų, valstiečių ir intelektualų, ragna ir mobilizuoją juos kasdien ir nenuilstamai dirbtų siekiant liaudiškus akcijas, kultūros ir švietimo suklestėjimo, krašto gėroves pakelimo. Tarybinė spauda—tai galinčia priemonė teikiant darbo žmones apie bolševikų partiją ir tarybinį valdžią, skiepijant socialistinę paštūrą i darba, ugant tarybinių patriotizmą.

Platinti spaudą—reiskia kovoti, kad tarybinis laikraštis laikui ir reguliariai pasiekia kiekvieną žemę, kad kiekvienas darbininkas, kolūkietis, intelektualas jaustų, jog jam kasdien reikalingas tarybinių laikraščio žodis. Tad savaimė suprantama, kad spaudos platinimo darbas yra politinis darbas, masinis—aiškinamasis darbas—ir jam turi būti teikiamas rimčiausias dėmesys.

Mūsų darbo žmonės sudarytos visos salygos užsprenumeruoti respublikinių rajoninių laikraštų, žurnalų ar literatūros savaitraštų. Tačiau tenka pažymeti, kad toli gražu ne visos apylinkų Tarybos bolševikiškai vadovauja spaudos platinimui. Kuo kitu, jei ne vadovaromu ir pašto agentūrų, spaudos platinintojų darbo kontrolei nebuvimu galima paaškintinti faktą, kad per 10 šio mėnesio dienų rajone teisplatinata vos 27 egzemplifioriai rajoninio laikraščio, 21—“Tiesos”, 17—“Valstybių laikraščio” ir kt. Tik abejinga Juozapavas, Mukulių, Smilėnų, Karveliškių ir kiti apylinkinių vadovų pažiūra į tarybinės spaudos platinimą galima paaškinti tai, kad laikraščius prenumeruojasi vos po kelias dešimtis šių apylinkų gyventojų žemų. Taip, p.v., Bachmatų apylinkėlje viso laikraščio užsprenumeruotę vos 27 žmonės. Spaudos platinimas čia paliktais savieigai, aiškinamomo ir organizaciniu darbu nebuvinamas prieveda prie to, kad prenumeratorių skaičius kas mėnesi mažėja.

Spaudos platinimas neapsiriboją vien tik prenumeratos plano įvykdymu. Skaitytos, užsprenumeruojant tarybinį laikraštį, turi ji reguliarai gauti. Itin svarbu todėl yra tikrinti, kaip pristatomai spauda statytojams. Šiam darbe dar pasitaiko nemazai nesklandumų. Redakcija dažnai gauja iš įvairių kolūkių skaitytuojų nusisprendimus, kad laikraščiai pristatomomi neregulariai, o kartais net visai negausiame. Ne normali laikraščiai pristatomymo tvarka, be abejo, taip pat atsiliepia į patį platinimo darbą. Apylinkų Tarybų uždavinys spaudos platinimo nuolat tikrinti, gerinti spaudos pristatymą ir ryžtingai šalinti išsklusius trūkumus. Turi būti užtinkintas ir savalaikis spaudos pristatymas prenumeratoriams, spauda turi kasdien pasiekti skaitytuojus.

I spaudos platinimo taiką reikia sustelkti tuo daugiausia jėgų. Kolūkiai laiskanesi, klubų—skaityklių vedėjai, mokytojai ir kiti visuomeniniai spaudos platinintojai į spaudos platinimo darbą turi žiūrėti, kaip į savo tiesioginę parėiga. Tenka pažymeti, kad rajono “Sąjunginės spaudos” skyrius neveda reikiama darbu su šiuo skaitlingu aktyvu, nepadeda jiems gerinti savo darbą.

Tarybinė spauda turi pasiekti plačiausias darbo žmonių masas. Visų partinių organizacijų, apylinkų Tarybų, ryšių darbuotojų ir visuomeninių spaudos platinintojų garbės reikalas pasiekti, kad tarybinė spauda lankytų kiekvieną gyventoją, kad tarybinis laikraštis būtų kiekviename rajono kieme.

Grūdai-valstybei

Vykdo grūdų paruošas

Suprasdami priešlaikinių atsiskaitymo su valstybe reikšmę Trinkuškių ja—apie 1000 kg geriau apylinkės Černiachovskio sios kokybės grūdų. Arti vardo kolukio kolūkiečiai išpareigojo pirmuoju iš kultus grūdus pristatyti pilnai užbaigtai metiniu duoninių grūdų paruošą planą.

D. Kažanovas

Stachanovinėje taikos sargyboje

Pasirašydami po Stokholmo atsiaukimui Kėdainių apylinkės „Tiesos“ kolūkio kolūkiečiai išpareigojo laikui ir be mygtuko artelė nuostolių pravesti derliaus nuėmimą ir prieš laiką atsiskaityt su valstybe.

Prisiimti išpareigojimai sėkminges apylinkomis. Spartas kolūkietis darbų užtikrino rugiapiuntės pravedimą per 4 darbo dienas. Drauge su derliaus nuėmimui kolūkiečiai

Atsiskaitė su valstybe

Savalaisis pasiruošimas derliaus nuėmimui už gurguolę, pristatė virš 100 pudų geriausios kokybės grūdų. Tuo buoku išsėmimą šiu darbu atlikimą, Dalis nuėmianti duoninių grūdų paruošą planą. Artimiausiomis dienomis kolūkietis nuėmimo pristatymui valstybei dar keis šimtus pudų grūdų ir tuo pilnai atsiskaityt su valstybe duoninių grūdų paruošomis.

J. Ažuolinis

Pirmieji grūdai

Pirmieji geriausi grūdai—iš Tėvynės aruodų—su tokiu šukiu sutiko derliaus nuėmimo iš grūdų paruošų punkta. Artimiausiomis dienomis išgrūdant grūdų paruošą iš apylinkės „Pergalės“ artelės kolūkietių artelės 400 ha iš grūdų ir tuo pilnai trumpiausias terminais atsiskaitys su valstybe.

D. Koženkovas

Vykdo pirmajį priesaką

KAUNAS, VIII. 8 d. du grūdų pristatė „ELTA“. Kasdien vis daugiau grūdų pristatoma i tužiglio kolukui. Pirmuoju grūdus taip pat atvežė Karolio Poželos vardo „Kaniunu“ ir kita žemės ūkio artelės žemės.

SEKDOMAS pirmo laiko (ELTA). Rajono kolūkiai, vykdysti savo pirmajį priesaką, „Pergalės“ kolūkis lygia greta su derliaus nuėmimui atlieka grūdų paruošą planą. Pirmasis rajone (ELTA) vykdė metini grūdų pristatymo planą. Marytės Melnikaitės vardo kolūkis. Valstybei pristatyti tiktais maistinių grūdų paruošą planu.

Po 200 ir daugiau pā-

Numeryje:

- R. STANKEVIČIUS. Pilnai pasirengus sutikti naujus mokslo metus komjaunimo politinio švietimo tinkle—2 pusl.
- P. VOINILOVICIUS. Sausės energijos šaltiniai—2 pusl.
- F. UMBRAS. „Garbingo 6. Užsienio žinių—4 pusl.
- Skaitytojai mums rašo—
- K. MARKOVAS. Aukštose kokybės pieno gavimas ir jo priežiūra—3 pusl.
- „Garbingo 4. „Užsienio žinių—4 pusl.

Tarybinė valstietija vieninius vyriausybel. Dirbdami pagal paspartintą grafiką grūdų gabėnime, automašinų vaivardraudimo ir paskelbimo kaininių nusikalstelės vyrausybės, kuri pirmoji paruošo tą agresivą ginklą.

Kolūkietės, MTS ir tarybinės okių darbuotojai tvirtina savo paruošas, kurbė žygiai. Plačiuose pietų plotuose, pietryčiu ir centro rajonuose, o taip pat Šibire plačiai vyksta derliaus nuėmimas.

Novosibirsko srities Andriejevo rajono Dimitrovo vardo priešakinės žemės ūkio artelės iniciatyva vystosi patriotinis judėjimas dėl valandinio grafikų vedimo derliaus nuėmimė, dėl valstybinio grūdų pristatymo plano įvykdymo pirmą laiko.

Brensko srities kolūkiose išsivystė socialistinės lenktynės dėl grūdų pristatymo plano įvykdymo pirmo laiko—ligi rugsėjo 17 dienos—septintu metinių nuo tos srities išvadavimo iš fašistinių groblių dienos.

Talco grūdų gurgoles organizuoja Stavropolio, Kursko, Voronežo ir kitų ūkio sričių kolūkiai. Duoti ūkiai daugiau grūdų, pristatytu juos pirma kai 20 Duno rajono kolūkui laiko—tokia tarybinių valstiečių savo išpareigojimų.

Per 2,5 dienos nukirto rugius

Sparčiai, pagal iš anksto sudarytą darbo planą vyksta derliaus nuėmimas Žirnų apylinkės „Pergalės“ kolūkijų.

Kolūkietių Valašinskės Stasys ir Vaitonis Vytautas nuvertė darbo planą, suriša iš 1300 pédų, daugiau kaip du kartus viršydamos normą.

Kolūkietių Valašinskės Stasys ir Vaitonis Vytautas nuvertė darbo planą, suriša iš 1300 pédų, daugiau kaip du kartus viršydamos normą.

Darnus kolūkietių darbas, telsinga darbo organizacija ligalino kolūkų atlikti rugiapiutę per 2,5 dienos.

Sparčiai dirba pėdų rišėjos. Artelė pilnai pasiruošta ja-

Kolūkietės Kasanavicienė, Lašienė Elžbieta, Lašaitė Elena,

A. Leontjevas

Liudo Giro vardo kolūky

Pavyzdingai organizavo derliaus nuėmimo darbus Šniukštų apylinkės Liudo Giro vardo kolūkijai. Rugių buvo pišunamai kertamaja mašina ir rankiniu būdu. Aukšto darbo našumo pasiekė kolūkietės Bakutis K., vykdantieji

A. Ivanovas

Piaunamie miežiai

Karveliškių apylinkės kolūkietių darbų užtikrina ūkio vyksta vasarojaus nuėmimas.

Sparčiai vykdomi miežių plovimo darbai Kutuzovo varde kolūkijai. Artelė jau nupiavusi virš 10 ha miežių. Sparčiai

A. Grabauskaitė

„Pirmūno“ kolūkyje

Spartus darbas vyksta Imbrado apylinkės „Pirmūno“ artelės lekuose. Pavyzdingai organizavus darbą, kolūkietių sparčiai atliko rugių plovimą. Dabar čia vyksta vasarojaus plovimas. Per pirmają dieną

V. Verauskaitė

Komjaunimo gyvenimas

Pilnai pasirengus sutikti naujus mokslo metus komjaunimo politinio švietimo tinkle

Praėjusiais 1949/50 mokslo metais Zarasų komjaunimo organizacija pasiekė kai kurio komjaunuolių ir jaunimo politinio lavinimo pagerinimo. Apie tai kaftas: pirmiausia, buvo žymiai išplėstas komjaunimo politratelio tinklas ir, antra, daug organizuotau užbaigt mokslo metal.

Tačiau tenka pripažinti, kad komjaunimo organizacijos dar nepinai vertino politinio švietimo reikšmę komunistiniame jaunimo auklėjime, o kai kurie komjaunimo organizacijų sekretoriai ir politrateliai vadovai neatsakingai pažiūrėjo į šią svarbią komunistinio auklėjimo priemone. Tik atsakomybės prieš savo kolukio komjaunuolius ir jaunimą, prieš aukščiau stovinčius komjaunimo organus jausmo neįekimo deka komjaunimo politratelių vadovai drg. drg. Savičenkovas E. ir Makarova nesugebėjo užbaigti programos politrateliuose prie Kutuvėno vardo ir „Lėnino kelio“ kolukio, patys dažnai neavykdavo į politratelijų vadovų seminarus.

Vienas rimtų trukumų komjaunimo politinio švietimo ratelijų darbe – žemas idėjinis – politinės daugumos komjaunimo politmokyklų ir politratelių užsiėmimų lygis. Politmokyklų ir politratelių klausytojai mažai girdėjo iš propagandistų apie tarybinį patriotizmą, apie tarybinės sanitarkos pranašumus prieš ką, apie komjaunimo organizacijų uždavininių kolukų statyboje ir t. t. Užsiėmimai ratellose vyko sausai – atitinkusiai nuo gyvenimo ir kolukio, apylinkės, rajono, respublikos uždavininių – ir todėl nenuostabu, kad jaunimui tokie užsiėmimai nebuvodamos, klausytojai pradėjo praleidinėti užsiėmimus.

Savo nutarime „Apie 1949/50

mokslo metų išdavas respublikos komjaunimo politinio švietimo tinkle ir pasiruošima naujems mokslo metams“ Lietuvos LKJS CK aškiai apibūdino komjaunimo organizacijų uždavinius ruošiantis naujies mokslo metams, nustatė užsiėmimų pradžią politrateliuose kaimuose vietoje nuo spalio mėn. 15 d. Elelė mosu rajono pirmiu komjaunimo organizaciją, kai pirmiems komjaunimo organizacijos prie Baibiu apylinkės „Komjaunuolio“ kolukio (sekretorius drg. Kolesnikovas), prie Turmantu apylinkės (sekretorius drg. Ragauskas), prie Degučių apylinkės (sekretorius drg. Karovičiūte) ir kt. jau pravedė komjaunimo – jaunimo susirinkimus klausimus. Apie komjaunuolių ir jaunimo politinį švietimą 1950/51 mokslo metams. Taip, pvz., komjaunimo – jaunimo susirinkimas Baibiu apylinkės „Komjaunuolio“ kolukyje rezoluciuj užraše:

a) Sudaryti prie kolukio politratelio TSRS valstybinei ir visuomeninei santvarkai nagrinėti;

b) Patvirtinti sekantį politratelio klausytojų sąstatą (saarašas priedamas);

c) Politratelio užsiėmimų vieta, paskirti Baibiu klubėskaityklo;

d) Politratelio vadovu patvirtinti drg. Grigorjeva.

Tuo būdu minėtos komjaunimo organizacijos jau padare pirmą žingsnį ruošiantis naujies mokslo metams – jos pradėjo pasiūlyti komjaunimo organizacijose organazinius susirinkimus: išsirinko vieną iš mokymosi formų, parinko politratelio sąstatą sutinkamai su jaunuoliu, pasiruošimai ir patvirtinėti susirinkimą, atsižvelgdami į jaunimo pageida-

vimus, parinko vietą ir, pagaliau, iš savo tarpo išskyre komjaunuoli propagandininką.

Tačiau dar ne visi komjaunimo organizacijų sekretoriai pradėjo pasiruošimą naujies mokslo metams. Pirmiu komjaunimo organizaciją prie Aušros“ kolukio (Degučių apylinkė), „Tiesos“ kolukio (Juozapavos apylinkė) sekretoriai drg. drg. Orlovas, Ivanova dar neapsvarste klausimo apie komjaunimo ir jaunimo politrateliuose kaimuose vietoje nuo spalio mėn. 15 d. Elelė mosu rajono pirmiu komjaunimo organizaciją, kai pirmiems komjaunimo organizacijos prie Baibiu apylinkės „Komjaunuolio“ kolukio (sekretorius drg. Vasiliukas) ir Kiseliavos). Dr. drg. Orlovai, Ivanovai, Vasiliukai ir Kiseliavos laikas suprasti, kad nuo savalaikio pasiruošimo naujies mokslo metams daug priklausys politratelių darbo sėkmė. Tenka priminti šiemis draugams, kad komjaunimui partija patikėjo komunistinių jaunimų auklėjimą, o politinis lavinimasis – tai viena auklėjimo formų.

Rajono pirmiems komjaunimo organizacijos šiu metų rugpjūčio mėnesi turi pilnai užbaigti pasiruošimą naujies mokslo metams – nustatyti kiekviename jaunuoliui ir jaunuolė, norintiems mokytis, politinio lavinimosi forma. Nėra abejoniés, kad šiuo klausimu jaunuoliui tarpe turi buti prastestas platus aškinimas, darbas.

Atsižvelgiant į besimokančio jaunimo norą nagrinėti VLKJS Istatutus, LLKJS CK rekomenduoja, vidurinių ir nepilnų vidurinių mokyklų pirmiems komjaunimo organizacijoms organizuoti VLKJS Istatutu klausimų nagrinėjimąne ratelio-

se, o pavidant lekcijas, pasikalbėjimus, konferencijas, skaitant referatus, o VII–XI klasėm moksleiviams su mokytoju pagabuba savistovai nagrinėti V. I. Lenino ir J. V. Stalino biografijas.

Ruošiantis artėjantiems užsiėmimams politrateliuose komjaunimo organizacijos ir ju sekretoriai visų pirmu turi pasirūpinti patalpų įrengimui, aprūpinti klausytojus mokslo priemonėmis, o ratelius – vaizdinėmis priedėlinėmis. Geriausia rugpjūčio mėnesi pravesti organizacinis klausytojų susirinkimui, išrinkti šiuose susirinkimose seniūnų, i kurio pareigas įeina visas organizacinių – techninių ratelio pasirengimai mokslo metams. Nerekomenduojama apkrauti jokių komjaunimo pavedimais, nesurištasi su propagandiniu darbu, politratelių vadovus su salygą, jei propagandinių kai viša laisva laiką panaudos savo žinių gilinimui.

Nauji 1950/51 mokslo metai komjaunimo politinio švietimo tinkle prasidės organizuotai, apims dar platesnius jaunimo sluoškinius ir vyks dar aukštesniame idėjiniale politiniam lygyje, jei komjaunimo organizacijos pašalius būvusiųs trukumus politmokyklų ir politratelių darbe, jei savalaikiai reaguos į prieliečius trukumus ir laiku juos išgyvendins.

Visa komjaunimo organizacijų dėmesi pasiruošimui naujies mokslo metams politmokyklose ir politrateliuose!

R. Stankevičius

LLKJS Zarasų rajono komiteto sekretorius

1950.VIII.11, N94(509)

NAUJOS KNYGOS

(Naudotasi Lietuvos TSR Knigu Rūmu biuleteniu)

GAMTOS MOKSLAI, MATEMATIKA

RIZENGARTAS, V. I. Gyvybės chemija. (Biologinės chemijos dėsniai). V., Valst. polit. ir moks. lit. 1-kla. 1950. 84 p., il. 3.000 egz. Rb. 1,90.

ZISMĀNAS, G. A. Atomu pasaulis. V., Valst. polit. ir moks. lit. 1-kla 1950. 71 p., il. (Populiarioji mokslo b-ka). 3.000 egz. Rb. 1,40.

ŽEMĖS ŪKIS

OBOLENSKIS, V. P. Darbo organizavimas ir jo atlyginimas kolukinose. Steingramos paskaitos, skait. Lükšt. part. m-kloje prie VKP(b) CK. V., Valst. polit. ir moks. lit. 1-kla. 1950. 40 p. 10.000 egz. Rb. 0,80.

VILJAMSAS, V. R. Apie žalieninės žemdirbystės sistemos įvedimą. (Straipsnių rinkinys). V., Valst. polit. ir moks. lit. 1-kla. 1950. 59 p. (Vršl: Kolukienės knygynėlis). 3.000 egz. Rb. 0,90.

SVEIKATOS APSAUGA, MEDICINA

GRIGORJEVAS, P. S. Trumpas venerinių ligų kuršas (Vadovėlis med. m-klos). V., Valst. polit. ir moks. lit. 1-kla. 1940. 335 p., il. 2.000 egz. Rb. 9,65.

GROŽINĖ LITERATŪRA

Andersen Nekse Martin. Mortenės Raudonasis. (Romanas). V., Valst. grož. lit. 1-kla. 1950. 464 p. 500 egz. Rb. 14,25, išrišta.

Džiovanjoli R. Spartakas. (Istorinis romanas). V., Valst. grož. lit. 1-kla. 1950. 388 p., il. 4.000 egz. Rb. 17,20, išrišta.

SPAUDA, KNYGOTYRA

Laškas kaimo korespondentams. („Valstiečių laikraščio“ kultūros ir buities skyriaus Tarybų Lietuvos dešimtmečio proga). V., „Tiesa“, 1950. 8 p. 2000 egz.

Pasikalbėjimai populiaromis mokslo temomis

Saulės energijos šaltiniai

Visi energijos pasireiškimai ra siekia 6.000 laipsnių. Esant gija. Ši radiumo ypatybė važinėje priklauso nuo saulės spindulinės energijos. Nuo jos priklauso ir gyvybė žemėje. Todėl visiškai teisėtai kyla klausimas, kaip ilgai saulė gali likti tokia karsta ir ar negali atleti tokias laikas, kai ji pradės mažiau švesti ir net visiškai užges?

Tačiau bogštauti, kad saulė pradės švesti mažiau, nėra pagrindo. Tikslius saulės temperaturos išmatavimai per paskutinius 100 metų ne parodė nei šios temperaturos sumažėjimo, nei jos padidėjimo. Dar labiau, pasiremiant medžiagomis, kurias sunirko geologija ir eilė kitų mokslo, galima tvirtinti, kad saulės temperatūra buvo tokia pat, kaip šandien, ir prieš tūkstančius, nei milijonus metų.

Saulės aukštostas temperatūros ir jos pastovumo negaliama paaškinti kokios nors medžiagos degimui. Apska čiuota, kad jeigu saulė susidėtu iš pačios geriausios anglies, ji pilnintių sudegtų per 2500 metus. Tačiau saulė nedega ir iš viso negali degti. Medžio, anglies, naftos ar kitų degamų medžiagų degimas – tai grynglio susijungimas su deguoniu. Saulės paviršiaus temperatū-

ra tokiai temperatūrai gryngliai susijungimas su deguoniu, t. y. degimas, yra negalimas.

Vieną laiką buvo kilusi hipotezė apie saulės susitraukimą. Fizikos dėsniai nustatė, kad suspančiant dujas, jų temperatūra kyla. Apskačiamai parodė, jog jeigu saulė praeityje buvo buvusi milžiniškiu žvaigždė, o po to buvo susitraukusi įgišių laikų dydžio, tai jos temperatūra kyla. Apskačiamai parodė, jog jeigu saulė susidėda su radiumu, kurių puse radiumo masės virsuoja vidurinių mokyklų pirmiems komjaunimo organizacijoms organizuoti VLKJS Istatutu klausimų nagrinėjimąne ratelio-

niu, o spaudimas – milijardus atmosferų. Tokioms salygoms esant gali vykti atskirų vandenilio atomų paviršius heilio atomais.

Kas tai yra atomai ir kokia yra jų sandara? Atomais vadinamos mažiausios dalelytės, iš kurių susidėda visas mus supantis pasauly. Žodis „atomas“ graikiškai reiškia „nedalamasis“. Aunkščiau taip ir buvo manoma, jog atomai – tai elementarinės dalelytės, tai „visatos plotys“. Bet vėliau pasirodė, jog atomai visiškai nėra nedalomai, kad jie susidėda iš dar mažesnių dalelyčių. Štai kaip atrodė mechaninis atomo modelis: jo centre yra branduolis, kuriame yra beveik visa atomo masė ir jis turėturi telgiama elektros lėlydį. Aplink branduoli milžinišku greičiu suskaidėdalis su neigiamuoju elektros lėlydžiu – elektronai. Branduolys taip pat neigiamai susidėda iš dalelių su teigiamuoju elektros lėlydžiu – protonu ir iš dalelių, turinčių lygią tokia mase, bet neturinčių elektros lėlydžio – neutronu, tai yra neutraliai.

Per pastaruosius 20 metus atsirado nauja hipotezė, kuri buvo pilnintai patvirtinta mokslo duomenimis. Ši hipotezė saulės energiją paaškinkina atominiems reakcijoms.

Paaškinkinės trumpai tuo

laikų reakcijos, kurie vyksta grynglio susijungimais su deguoniu, turėdami lygius kiekius protonų ir elektronų – aplink branduoli.

Mes pasakėme, kad spinduliuojamų energiją, kuria išskiriamos išsiskiriai, yra tokiai milžiniška, kad atomei galiai pasikeisti ir pavirsti kitaip, negu jie buvo anksčiau. Dažnai beveik nėra tokio cheminio elemento, kurio atomų negalima butų suskaldyti, pažeisti kitalis elementais. Nėmokšių viduramžių alchemikų fantazija paversti geležį anksčiau dabar tapo moksline tikrovė deka to, kad žmogus išspėjo atomo sandaros pasaplį. Mokslas irodė, kad atomui paaškinkinti, arba kaip sakoma moksliškai, vykstant branduolinėms reakcijoms, išskirkiai milžiniški kiekiai energijos.

Mes pasakėme, kad spinduliuojamų energiją, kuria išskiriamos išsiskiriai, yra tokiai milžiniška, kad netenka spinduliuojamų metų ji energijos pavidalu tik šimtajai dalį procento savo masės. Net per šimtus milijardų metų saulės masė negali pastebimai susidėti.

Tuo būdu saulės energiją, nuo kurios priklauso mūsų gyvavimas žemėje, yra atomi-

ne energija.

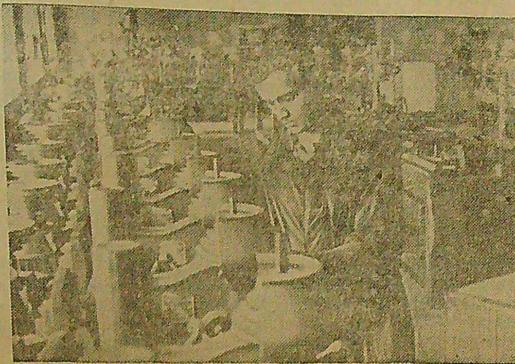
doc. P. Vainilovičius

„Garbingo darbo“ kolukio pirmūnai

Už savo artelės organizacijinė–ukini stiprėjima aktyviai dant rugių plovimą. „Garbingo darbo“ (zatokų apylinkė) kolukio dė senesni kolukiečiai. Jie nežinomas jų darbas artelėje, kova už visuomeninio turto apsaugą – laida tolimesniams laimėjimams pasiekti.

Jau iš pirmų laukų darbu dienų artelėj iškilo visa eilė kolektyvinio darbo pirmūnų. Stachanovinio darbo pavyzdžio rodo kolukietis Kudrešovas Fiodoras. Šienapūtės darbuosis, esant normali 0,45 ha, iš dieną nuplaučiavo po 0,55 ha, o plaudamas rugius kasdien, dieninė išdirbio norma viršyavo 0,14 ha. Jo pavyzdžiu pasekė ir kiti kolukiečiai. Štai, kolukiečiai drg. Gedžiūnas Jonas, Piontakas Vladislavas, Legionis Juozas sisteminai viršyavo išdirbio normas tiek

F. Umbras

Tarybinės santvarkos metais Lietuvoje atsirado gamyklos, kurios anksčiau nlekuomet nebuvu mūsų krašte. Viena iš „Žalgirio“ staklių gamykla.

Nuostraukoje: vienas „Žalgirio“ cechų. Priešakyje – stachanovininkas K. Ruknevičius, įvykdas dieninę normą daugiau kaip 200 procentų.

Starošo nuotr. (ELTA)

Pasiruošta naujiems mokslo metams

Rajono mokyklos sparčiai linkės mokyklos pilnai atrenuosi naujiems mokslo metams. Baigiamos remontuoti žiemos sezonui. Pavyzdingojo mokyklinis patalpos, tvarkomas tvarkojant mokyklinius inventorius, jos inventorius – suolių, stalai ir aprūpinamos kuru.

Tinkamai vertinti savalakoje, kuo kiečiai vaikai sutvarkytoje pasiruošimo naujiems mokslo metams reiksmė Karpatose.

V. Vorobjovas

Mokslo pasiekimai – žemės ūkio tarnyboje

Aukštos kokybės pieno gavimas ir jo priežiūra

Naujas visuomeninės gyvulininkystės pakilimas turi būti padidintas jo produktojais, konkretai, pieno ir pieno produktu kokybės pagerinimo, konkrečiai, pieno ir pieno produktu kokybės pagerinimo.

Pienas yra vienas svarbiausių žmogaus maisto produktų. Pieno sudėties gali žymiai keistis nuo pasaru sudėties ir maistingumo, šerimo budo, laktacijos periodo, gyvuliu prieziūros ir laikymo.

Ganant gyvulius geroj ganyklo, papildomai duodant jėmams šviežio žallo pašaro, gerio šieno, šaknialaisių pieno ir pieno produktų maistingumas ir, savaimė suprantama, jų kokybė žymiai pagerėja.

Tik kai išmelžtas pienas turtingas vitaminais. Ilgiu pačiai pieną ore ar siltoj vietoj vitaminas C suira. Blogai saugant pieną, nuo melžimo momento iki jo vartojimo jis netenka 50 proc. C vitamino, o teislingai organizuojant jo lai-

kymą – ne daugiau 5–10 proc. Svarbiausia pieno gedimo kaltininkai – mikrobių, kurie patenka į jį iš oro. Bögai išplautos melžėjos rankos, ne-pakankamai švarus pieno indas, nešvarus karvės tešmuo, taip pat žymiai dalimi teršia pieną.

Mikrobių, pagal savo pri-gimtį, išvairas. Vieni iš plautos melžėjos rankos, ne-pakankamai švarus pieno indas, nešvarus karvės tešmuo, taip pat žymiai dalimi teršia pieną.

Pieno sutinkamos taip pat ypatingos sukeliančios snukio ir nagų ligos, tuberkulioze, Sibiro plikžalždes ir kt. ligos bakterijos, kurios nekeičia pieno sudėties, bet daro jį pa-

vojingu žmogui ir gyvuliams. Aukštostas kokybės pieno gavimas fermose galimas tik iš griežtai laikantis eilės taisylių.

Melžėja turi griežtai uždėti į švarą tyvare, gerai išvėdinti jį pries melžimą. Kiek-

Skaitytojai

mums

rašo

PAVYZDINGAI
PLATNA
SPAUDA

Neblogu rodikliu platinant tarybinę spaudą kolukiečių tarpe pasiekė Dukšto rajono Maženė apylinkės Stalino varodo kolukio klubo – skaityklos vedėjas drg. Kalelis. Jis kas mėnesį įvykdo duotą jam spaudos platimimo lėmimą. Drg. Kalelis klubė – skaitykloje neretai rengia pasikalbėjimus apie tarybinės spaudos reikšmę, jos vaidmenį. Nuolat sekdomas, kada bagisius prenumeratos laikas, drg. Kalelis pasiekė to, kad visi artelės kolukiečiai užsiptrenumeravę mažiausiai po viena laikrastį.

M. Savickas

TVARKYTINAS
REIKALAS

I Pakalniškių apylinkę laikraščiai pristatomi per Lupenkos ryšių agentūrą (vedėjas drg. Stankevičius). Tačiau netrai pasitaiko, kad kai kurių numerių prenumeratoriai iš viso negauna. Taip, pvz., apylinkės Tarybos pirmmininkas drg. Rožkovas liepos mėnesį negavo nė vieno „Sovietų Lietuvos“ laikraščio numerio. Dar mėnesio priešpajoj jis kreipėsi į ryšių agentūrą iš drg. Stankevičius, prizadėjo ši klausimą išaiškinti. Tačiau praėjo savaitė, kita, o laikraščio drg. Rožkovas negavo. Jis pasiteiravo pas Turmantų ryšių skyriaus viršinkinę drg. Anufrijeva, kuris ir priėmė laikraščio prenumerata, tačiau šis sakos, jog tai ne jo reikala. Biogu laikraščio pristatymu nusiskundžia iš kiti apylinkės gyventojai.

Butina nedelsiant pagerinti spaudos pristatymo prenumeratoriams reikala.

S. Nikolajevas

NEATSILANKO
KINAS

Retai atsilanko kilnojamasis kinas į Zarasų rajono Raudinės apylinkę. Čia nuo praejusiu metu rudens nė suomeninių gyvulių priležiavimo karto apylinkės valstiečiams

nebuvo duodami kino seansai. Kolukiečiai pageidauja dažniau matyti tarybinius filmus.

D. Keliačius

VISUOMENINIAI
GYVULIAI
APRŪPINTI
REIKIA MAIS
PAŠARAI

nekovojojama už jų produktyvumo pakėlimą. Netvarka ir paukštininkystės fermos. Kartu su kolukio paukščiais kolukio skirtu maistu maitinasi pavienių valstiečių paukščiai, tačiau kolukis nekreipia į tai dėmesio.

Kolukio valdyba turi parakalauti iš gyvulininkystės darbuotojų užtikrinti pavyzdingą paukščių priežiūrą.

A. Varna
NESIRUPINAMA
INVENTORIAUS
APSauga

Pravažiuojant pro Zarasų rajono „Laužadžių“ kolukį, išakis krinta valdybos nerestinguumas. Nuo pat pavasario lauke guli numesti dviragiai pingai ir juo sutvarkymu nėkas nesirupina. Dažnai mėtos neprižiurimas ir kitas kolukio inventorius. Kolukio valdyba turėtų kreipti rimtesnį dėmesį į visuomeninio turto apsauga.

A. Počkus
ATSISKAITĖ
SU
VALSTYBE

Neblogu rodykių vystant visuomeninę gyvulininkystę atsięk Dusetų rajono „Naujosios vagos“ kolukis. Visuomeninės gyvulų fermos pilnai sukompiliuotas gyvulai, pavyzdinga jų priežiūra užtikrina aukštą produktyvumą. Gyvulų augintojai kovoja už valstybinių paruošų įvykdymą pirmą laiko. Artelė pilnai įvykdė metinį pleno paruošo planą, baigia atskaitymą mėsa bei kiaušiniai. Vilnos paruošos taip pat pilnai įvykdytos.

V. Niura
SIENLAIKRAŠTIS
KOLUKY

Didelį vaidmenį vykdant derliaus nuėjimą ir grūdų paruošas vadina Degutės apylinkės „Aušros“ kolukų leidžiamas sienlaikraštis „Lenino kelias“. Siemai dėl priešlaikinio atskaitymo su valstybe, parodomai pirmynai, kritikuojami atsiliektinėj, kas padeda laiku ištaisyti trukumus. F. Beržinis

Prieš melžimą, ir po melžimo reikia būtinai padaryti tešmens masažą. Toks masažas padidina pieno primelžimą, kelia jo riebumą, kadangi paskutinės pieno čiurkšlės turi didžiausią riebalų kiekį – iki 6–8 proc. Po antro, baigiamoją masažą būtinai reikalinga dar pamelžti karvę.

Išmelžtas pienas iš karto perduodamas priėmėjui ir, užsimalėjus, nedelsiant iškošiamas per koštuvą su valstiesi filtru ar per švarią marę, sudėtą iš 3–4 sluošnių. Jau naudota marė, reikia kruopščiai išplauti ir gerai išvirinti.

Pienas turi savybę greit perimti visokios rūšies kvapą iš supančio oro; todėl iš karto, pamelžus, reikia kaip galima greičiau išnešti pieną iš tvaro i specialias patalpas.

Išmelžtas pienas turi apie 30 laipsnių temperaturą. Šiltas pienas ypač palankus esančių bakterijų veikimui. Kad gauti aukštostos kokybės pieno, būtina iš karto pamelžus išatsaldyti iki 4–6 laipsnių. Atsaldytas pienas išlaikomas šviežias iki dviejų parų.

Po kiekvieno naudojimo pieno indas nedelsiant išplaunamas. Iš pradžių ji išskalauja drungnu vandeniu su šarmu, soda ar medžio pelenis. Ypač kruopščiai plaunamai kampai. Po to indus paskalaus iš pradžių švariu šaltu vandeniu ir, apvertę, stato švarią patalpoj ar ant saulės. Plaunant rekomenduojama vartoti šepetę, o ne skepetą, kur paprastai randasi daug mikrobių.

Indai su pienu, sunčiam iš fermos, turi turėti hermetiškai užsidarantį dangtelį su guminiu tarpikliu. Jei guminiai tarpikliai nėra, juos galima pakeisti švariu pergaminu ar švariai marie; negalima kaip tarpiklių naudoti laikraščių, skepetų ir kt. Pervežant pieną vasaros metu indai uždengiamai drėgnu brezentu, kadapsaugoti pieno šuilišlimą, kellenėje.

Laikydamosios visų išvardintų taisykių, tūkstančiai priešlaikinių melžėjų pasiekė rimtų laimėjimų kovojo už aukštostas kokybės pieno gavimą.

K. Markova
Biologijos mokslo kandidatas

IVYKIAI KORÉJOJE

Koréjos liaudies demokratinės respublikos Liaudies armijos vyriausiosios vadovybės pranešimas

POCHENJANAS, VIII. 8 d. Amerikos aviacija barba- (TASS). Koréjos liaudies de- riškai bombarduoja Pietų ir armijos dalys įnirtingai kota- Šiaurės Koréjos miestus, jų vėsi toliau su amerikinėmis tarpe Pchenjano rajoną. Rug- vybė rugpiūčio 8 d. ryta prieš 7 dieną po pušlaidienio dažniau kaip 30 amerikiečių Liaudies armijos dalys, puo- keturmotorinių lėktuvų per 3 valandas numetė ant Pchenja- lusios rytinėje pakrantėje, lno ir apylinkėse keletą šimtų pietus nuo Cchonsono (Kin- bombų. Sugriauta laikraštės kariuomenės pulka. Ta pačia redakciju, institutu pastatal, kryptimi puolusios Liaudies ligoninės, kulturos — švietimo įstaigos ir daug gyvenamų namų. Esama užmuštų mūšių jai sunaikinti. Per ir sužiustų gyventojų, ji šiuos mūšius sumušti 18-sis tarpe liganų ir moksleivių. pulkas, motomechanizuotas (ELTA).

Remdamis Liaudies armijos pulančias dalis, partizanų būrių provincijose i pietus ir į šiaurę nuo Kensis gausyje, padarydama priešui-

PCHENJANAS, VIII. 8 d. ir kitos priešo kariuomenės dalys. Pajima laimikiu, ju tarpe 4 patuklai 105 milimetrų kalibro ir 70 auto-

kare priešė: (ELTA).

Karo veiksmai Korejoje

LONDONAS, VIII. 8 d. gu. Šiaurės Koréjos kariuomenės dalys i rytinį Naktongano krantą permėtė tankus.

Naujas Šiaurės Koréjos kariuomenės dalis pasistumėjė (Riuksido) kryptimi buvo

Čiu upė Šiaurės Korejėčiai

perėjo punkte, esančiam 25 km į Šiaurės vakarus nuo Te-

Šiaurės Koréjos kariuomenės dalis.

Turimomis žiniomis, Šiaurės kariuomenės dalis iš Šiaurės vakarų Engedono

amerikiečių kariuomenel, panaudėjusiai pulti į Vakarus Čin Engedono.

Čiu (Sinsiu) kryptimi. Nors Amerikiečių artilerija remia kariuomenės dalys dvi dienas kurių stipriai spaudžia Šiaurės atakliai puolė, vis dėlto iki rės Koréjos kariuomenės da-

šiol jos nepajėgė atstumti lys. (ELTA).

Saugumo Tarybos posėdis rugpiūčio 8 dieną

NIUJORKAS, VIII. 8 d. kad Amerikos aviacija žvė- dies respublikos atstova, iš- riškai bombarduoja Korėjos klausyti korėjiecių tautos at- talkius gyventojus, ir prašo tovus, nutraukti karo veiks- Saugumo Taryba skubiai imtis mus Korėjoje ir atitraukti už- priemonių tiems nusikat- sienu kariuomenė iš Korėjos; mams nutraukti.

Saugumo Taryba turi ap- liečianti "lokalizuotį" Korėjos svarstyti dvi rezoliucijas. Pirmoji, tarybinė rezoliucija, siu- konflikta, bet faktiškai skirta Amerikos agresijai pagilinti lanti pakviesi Korėjos klausiu- bei išplėsti. (ELTA).

Trumpi pranešimai

* Amsterdamo, Hamburgo ir Antverpeno uostu darbininkai pasiekė apie savo solidarumą su Argentinos uostu darbininkais, kovojančiais prieš šalyje išigalius režimą. Dokininkai atsisako aptarnauti Argentinos laivus.

* I Tokio atvyko specialus prezidento Trumeno padėjėjas Hariman. Jis svarstys su generolu Makarturu klausimą dėl padėties Tolimuojuose Rytuose.

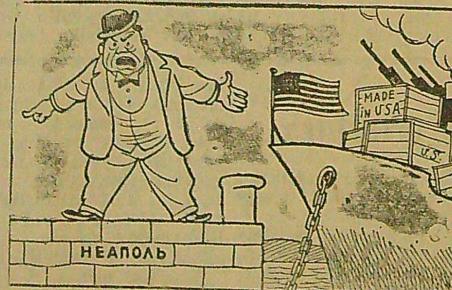
* Officialais duomenimis, bedarbių skaičius vakariname Berlyne siekia 287.583 žmones. Tačiau tikras bedarbių skaičius yra žymiai didesnis.

* I Pekiną atvyko Vokietijos demokratinės respublikos prekybinė delegacija.

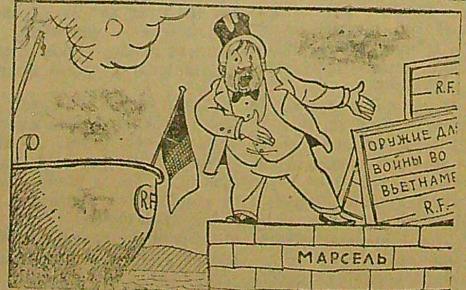
* Livorno mieste (Italija) policija suėmė jaunu kovotoją uz taiką Liucianą Kordano, kuris platinė lapelius, smeniančius Amerikos agresiją prieš korėjiečių tautą.

* Nagasaki uoste (Japonija) gaisras beveik visai sunaikino kelis sandėlius. Nuostoliai siekią pusę milijono svarų sterlinų.

Kur nesimesi—vis kylti rasi!

Italijoje: "Velniai griebtu! Dokininkai atsisako iškrauti ginklus!"

Romanijoje: "Velniai griebtu! Dokininkai atsisako pakrauti ginklus!"

Pries. I. Semionovo (TASS).

KULTURINIS GYVENIMAS

Kultūringai praleidžia laisvalaiki

Diena ši dienos vis kultūryčių skaityklos ir bibliotekų išteigimo, visi artelės kolūkiečiai. Jie dabar nariai karštai parėmė ši pasiūlymą. Dabar kolūkiečiai vakarais gausiai sunradia — visa tai jie turi sirenka į klubą — skaitykla. Bibliotekos turi daug pas save, kolūkiečio.

Daug pasikeitimus ivyko ir Dukšto rajono "Pergalė" kolūkiečių gyvenime. Jei ankstai denguma šių vaistiečių visai leidžia laisvalaikį priėmokėjó skaityti, dabar matu ar šaškių.

Junių kolūkiečiai nuvarto savo laisvalaikį praleidžia prie knygų, laikraščių. Neįrengti sporto aikštelių, nuostabu, kad komjaunuoliui Juliu Karliui pirmam iškelus klausimą dėl klubo.

B. Žaibas

Saviveiklininkai pas kolūkiečius

Rimšės septynmetės mo- tei ir Družkutei vadovau- kylos saviveiklininkus ger- jant saviveiklos būrelis su rai žino apylinkių gyvento- Žemaitės drama "Mūsų ge- jai. Jie visada su malonumu- raus atsilanko į jų rengia- gerasis" surengė eilę išvykų muo- kavars. Neapleido šio po apylinkės kolūkius. Kol- darbo moksleivai ir vasara- levių atstogotų dienomis. Mo- kytėjomos drg. drg. Vinciku-

B. Žvainys

Atostogų dienomis

Pavyzdingai organizuotos nių saskrydžiu. Pionierai talkininkauja vasaros atostogos Dusetų vidurinėje mokykloje. Ypač taip pat kolūkiečiams. Nėdomai leidžia atostogas seniai jie lankesi "Naujo jaunesnių klasių moksleivių" gyvenimo" kolūkių. Jie pri- slėdo prie rugiaptės dar- šia iškylas po apylinkes, bu — rinko varpas. Kol- renka augalų kolekcijas, okiečiai dėkingi už pionie- sportuoja. Siu metu pionierių uolai ruošiasi išvyk- siančiam respublikos pionie-

M. Zavaitė

Surengė vakara

Šiominis dienomis Dusetų "Talentai iš provincijos gi- klubo — skaityklos meno lūmos". I vakarą atsilankė saviveiklos ratelis surengė daug miesto gyventojų ir viena vakara. Drg. Sirvin- apylinkinių kolūkių kolūkiečių. Jie pri- vystė varžybas su kitu koli- viveiklininkai vykusiai pa- statė Janovskio komediją.

A. Ašvydis

Sportininkų jégomis

Baibių apylinkės "Kom- savo jégomis isirengė spor- jaunimo" kolūkio kolūkiečiai to siškete. Dabar laisval- dideli sporto — mėgėjai. laikų jie žaldžia čia tinklio. Nesenai jie susibėrė i sporto rateli, susiorganizavusi pratęsi varžybas su kitu kolūkio sporto kolektyvais. V. Miškinis

Ats. redaktorius L. Rudaševskis

Skaitytojau, užsiprenumeruokite rajoninį laikraštį

"Pergalė"

"Pergalė" eina 3 kartų savaitę

PRENUMERATOS KAINA:

1 mėn. — 2,50 rb. 3 mėn. — 7,50 rb.,
6 mėn. — 15 rb.

Prenumerata priima visi pašto ir "Sajunginės Spausdintuvės" skyriai, agentarai, visuomeniniai spaudos platintojai apylinkių Tarybų sekretoriai.